

Odtwarzacz MP3 z układem STA013, część 2

Przerobienie komputerowego napędu CD-ROM na odtwarzacz audio nie jest zadaniem bardzo trudnym. Bardziej skomplikowane jest odtwarzanie plików MP3, ale przykład Yamppów dowodzi, że jest to także możliwe. W artykule przedstawiamy interesujące rozwiązanie konstrukcyjne odtwarzacza MP3, o dość nietypowej - jak na polskie warunki - budowie. W drugiej części artykułu przedstawiamy skrótowo sposób komunikacji mikroprocesora sterującego pracą odtwarzacza z napędem CD-ROM.

Rekomendacje: w projekcie zaprezentowano niebanalne rozwiązanie konstrukcyjne urządzenia elektronicznego, głównie dzięki zastosowaniu oryginalnego zestawu elementów. Jest to projekt poglądowy, stąd pewne uproszczenia w jego opisie.

Opis komunikacji z napędem CD-ROM

Komunikacja z napędem CD-ROM odbywa się poprzez rejestry I/O adresowane przez sygnały CS0#, CS1# oraz DA0, DA1, DA2. Żądanie odczytu czy zapisu odbywa się odpowiednio za pomocą linii DIOR# i DIOW#. Wszystkie sygnały złącza IDE nie są potrzebne, aby odczytać dane z płyty. W odtwarzaczu wykorzystano te, których opisy znajdują się w **tab. 1**.

Sygnał CS0# aktywuje bank rejestrów komend. Poprzez te rejestry wysyłane są komendy do napędu CD (np. odczyt sektora czy wysunięcie tacki).

Sygnał CS1# aktywuje bank rejestrów kontrolnych. Aby sterować napędem CD, nie ma potrzeby korzystania z tych rejestrów. CS1# może być „podciągnięty“ do VCC.

Sygnały DA0...DA2 są sygnałami adresowymi. Za ich pomocą wybieramy numer rejestru, który chcemy odczytać lub zapisać.

Sygnał INTRQ jest żądaniem przerwania. Jest on aktywowany m.in. w momencie np. odczytania sektora danych z napędu. Aby korzystać z napędu CD-ROM, sygnał ten nie musi być niewykorzystany.

Sygnały DD0...DD15 tworzą magistralę danych. Każdy zapis czy odczyt danych z CD-ROM-u odbywa się poprzez te linie.

Sygnał DIOR# służy do aktywacji odczytu z magistrali danych, natomiast sygnał DIOW# służy do aktywacji zapisu przez magistralę danych. Jednocześnie tylko jeden z tych sygnałów może być aktywowany.

RESET# jest sygnałem zerującym sterownik.

Adresowanie rejestrów CD-ROM-u odbywa się podobnie do adresowania ośmiobajtowej pamięci SRAM. W **tab. 2** opisano po-

Tab. 1. Sygnały interfejsu ATA wykorzystane w odtwarzaczu

Opis sygnału	Symbol
Wybór bloku rejestrów komend	CS0
Wybór bloku rejestrów kontrolnych	CS1
Szyna danych D0...D15	DD0...DD15
Linia adresowa 0	DA0
Linia adresowa 1	DA1
Linia adresowa 2	DA2
Żądanie przerwania	INTRQ
Odczyt z rejestru	DIOR#
Zapis do rejestru	DIOW#
Sygnał zerujący urządzenie	RESET#

Uwaga! Sygnały ze znakiem # na końcu są aktywne przy poziomie niskim.

Tab. 2. Funkcje rejestrów komend

CS1#	CS0#	DA2	DA1	DA0	DIOR#	DIOW#
1	1	x	x	x	Stan wysokiej impedancji	Nie używany
1	0	0	0	0	Data	Data
1	0	0	0	1	ATAPI Error	ATAPI Features
1	0	0	1	0	ATAPI Interrupt Reason	
1	0	0	1	1	Secztor Number	
1	0	1	0	0	ATAPI Byte Count Low	
1	0	1	0	1	ATAPI Byte Count High	
1	0	1	1	0	ATAPI Drive Select	
1	0	1	1	1	ATAPI Status	ATA Command

Tab. 3. Format komendy READ

Offset	Wartość	Opis	Długość w bajtach
0	0xA8	Kod operacji odczytu sektora z płyty (2048 bajtów danych użytkownika)	1
1	0	zarezerwowane	1
2	Adres	Logiczny adres sektora do odczytu począwszy od 0	4 (w formacie Big Endian)
6	Długość	Liczba sektorów do odczytu	4 (w.)
10	0	zarezerwowane	2

szczególne rejestry *Bloku Rejestrów Komend*.

Ustawiając linię CS0# na poziomie niskim oraz podając adres na linii DA2...DA0, możemy odczytać lub zapisać dane z/do dowolnego rejestru poprzez magistralę danych DD15...DD0.

Wszystkie rejestry są 8-bitowe za wyjątkiem rejestru *Data*, który jest 16-bitowy. Podczas operacji na rejestrach 8-bitowych do przesyłania danych wykorzystywana jest tylko mniej znacząca część magistrali adresowej tzn. DD7...DD0.

Wykrywanie urządzeń ATAPI

Aby wykryć, czy do złącza jest podłączone urządzenie ATAPI, należy odczytać sygnaturę ATAPI. Gdy BSY=0, można odczytać rejestry *ATAPI Byte Count MSB* i *ATAPI Byte Count LSB*. Jeśli zawartość pierwszego będzie wynosić 0xEB, a drugiego 0x14, to do interfejsu jest podłączone urządzenie zgodne ze standardem ATAPI (w naszym przypadku CD-ROM).

Opis wybranych komend ATAPI

W standardzie ATAPI wydawanie komendy odbywa się poprzez przesłanie do urządzenia tzw. pliku zadaniowego *Task File* (8 rejestrów powyżej funkcyjnych, szczegółowo opisanych w EP10 i 11/02). Jednak 8 bajtów to zbyt mało, aby przesłać

dane związane z niektórymi komendami, więc przesyła się je w postaci tzw. pakietów. Najpierw ustawia się rejestry *Task File*, a później wysyła się pakiet danych, tj. 12 bajtów opisujących czynność do wykonania.

Pakiety wysyła się wskutek przesłania do *Task File* komendy *ATAPI Packet Command*, gdyż za jej pomocą możemy odczytywać sektory z płyty. Opis wszystkich rodzajów pakietów wykraczałby poza ramy artykułu, więc skupimy się tylko na najważniejszych z punktu widzenia odtwarzacza

Tab. 4. Format komendy Read TOC

Offset	Wartość	Opis	Długość w bajtach
0	0x43	Kod operacji odczytu Table Of Contents (TOC)	1
1	0	zarezerwowane	6
7	0x10		1
8	0	zarezerwowane	1
9	0x40		1
10	0	zarezerwowane	2

Tab. 5. Format danych zwracanych przez komendę Read TOC

Offset	Wartość	Opis	Długość w bajtach
0	0x0A	Długość danych o TOC	2 (pierwszy MSB)
2	?	Numer pierwszej sesji	1
3	?	Numer ostatniej sesji	2
4	0	zarezerwowane	1
5		nieużywane przez oprogramowanie odtwarzacza	
6		nieużywane przez oprogramowanie odtwarzacza	
7	0	zarezerwowane	1
8	?	Początkowy sektor ostatniej sesji	4 (LBA, pierwszy MSB)

MP3. Wyróżniamy m.in. dwa rodzaje komend pakietowych: przesyłanie danych do napędu i przesyłanie danych z napędu.

Przesyłanie danych do napędu jest używane w takich komendach pakietowych jak *Set Mode*, *Seek*, *Start/Stop Unit* itp. Dane są przekazywane przez kontroler do napędu. W odtwarzaczu nie wykorzystano tego typu komend.

Przesyłanie danych z napędu do kontrolera następuje po komendach takich jak *Read*, *Read TOC* itp. Komendy te przedstawiono poniżej:

komenda READ (12)

Umożliwia odczyt sektora (lub kilku sektorów) z napędu CD-ROM. Format komendy przedstawiono w **tab. 3**.

komenda Read TOC

Za pomocą tej komendy można odczytać informacje o liczbie sesji na płycie oraz numer sektora, od którego zaczyna się ostatnia sesja. Format komendy *Read TOC* przedstawiono w **tab. 4**.

Komenda *Read TOC* zwraca dane w formacie pokazanym w **tab. 5**.

Leszek Bednarz
Krzysztof Lenard

Wzory płytek drukowanych w formacie PDF są dostępne w Internecie pod adresem: <http://www.ep.com.pl/?pdf/wrzesien03.htm>.